No. 1685 Zaterdag 15 April 1916. 33ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Het Pauselijk schrijven

aan Z.Em. den Kardinaal–Vicaris over den oorlog luidt in zijn geheel volgens de vertaling van de Maasb. als volgt:

Als Opperherder der zielen, kunnen Wij niet, zonder de plichten, aan de Ons door God toevertrouwde verheven zending van liefde en vrede verbonden, te verwaarloozen, onverschillig blijven voor het verschrikkelijk conflict, dat Europa verscheurt, of stilzwijgend toeschouwer zijn.

Daarom hebben Wij van het begin van Ons Pontificaat af, in de benauwdheid, welke Ons hart bij dit wreede schouwspel vervulde, herhaaldelijk door Onze aansporingen en raadgevingen getracht, de vijandelijke naties te overtuigen, dat zij de wapenen zouden neerleggen en haar geschillen volgens de menschelijke waardigheid door een vriendschappelijke overeenkomst zouden beëindigen.

Wij hebben Ons, als het ware te midden der oorlogvoerende volkeren geworpen als een vader te midden van zijn strijdende kinderen en hen in naam van God bezworen om van alle verlangen van wederzijdsche vernietiging af te zien, klaar en duidelijk, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks de verlangens van elke partij uiteen te zetten, en binnen de grenzen van rechtvaardigheid en mogelijkheid rekening te houden met de aspiraties der verschillende volkeren. Daarbij hebben Wij allen gesmeekt ter wille van de rechtvaardigheid en het algemeen welzijn van de gemeenschap der naties de noodzakelijke offers van eigenliefde en particuliere belangen te brengen.

Dit was en blijft de eenige weg, om het monsterachtige conflict volgens de regelen der rechtvaardigheid op te lossen en te komen tot een vrede, welke niet voordeelig is voor een enkele partij, maar voor alle en dus rechtvaardig en duurzaam zijn kan

Ongelukkigerwijze werd Onze Vaderlijke stem tot dusverre niet gehoord en duurt de oorlog met al zijn verschrikkingen in volle verwoedheid voort.

Wij kunnen en mogen echter niet zwijgen.

Een vader, wiens kinderen elkaar verwoed bestrijden, mag niet ophouden hen te waarschuwen, om de enkele reden, dat zij zijn smeekbeden en zijn tranen weerstaan. Van den anderen kant vond Onze bede, al bereikte deze het gewenschte doel niet, nochtans een diepen weerklank. Zij viel als een balsem in de harten der volkeren van de geheele wereld en verwekte daar een levendig en innig verlangen om het bloedige conflict zoo spoedig mogelijk beëindigd te zien.

Wij kunnen echter onmogelijk nalaten, om Onze stem nogmaals te verheffen tegen dezen oorlog, welke ons een zelfmoord van het beschaafde Europa toeschijnt. Wij mogen niet nalaten, om, zoodra de omstandigheden dit toelaten, een of ander middel te suggereeren of aan te wijzen, waardoor het zoo vurig verlangde doel zou kunnen bereikt worden.

Een gunstige gelegenheid werd Ons nu wederom geboden door eenige godvruchtige vrouwen, die het plan hebben bekend gemaakt, om zich gedurende de komende Vasten in een geestelijke vereeniging van gebeden en versterving nauwer aan een te sluiten, teneinde van de Goddelijke Barmhartigheid het einde van dezen verschrikkelijken geesel af te smeeken.

Herhaaldelijk hebben Wij het volhardende gebed en de christelijke versterving aanbevolen als de eenige versterking voor Ons hart en voor elk menschelijk hart in den doodsangst, welke deze verschrikkelijke broederoorlog veroorzaakt en als een zeer krachtdadig middel om van God den vrede af te smeeken, waarnaar Wij zoozeer verlangen. Het bovengenoemde plan moest Ons dan ook zeer aangenaam zijn. Wij hebben het gezegend met de gehele volheid van Onze vaderlijke gevoelens. Wij willen het nu in het openbaar prijzen, in de hoop, dat alle geloovigen het op hun beurt zullen navolgen.

Wij hebben dan ook het vaste vertrouwen, dat niet alleen in Rome, maar in geheel Italië en alle andere oorlogvoerende landen, de katholieke huisgezinnen, vooral gedurende de komende dagen, welke door de Kerk aan de versterving gewijd zijn, zich ver van alle wereldlijke vermaken en genoegens zullen vereenigen in een vuriger en aanhoudender gebed en in de praktijk der christelijke versterving. Deze zal de smeekbeden der menschen bij God aangenamer maken, en is in de huidige omstandigheden vooral, hoogst geschikt en in volkomen overeenstemming met de droefheid van elk welgevormd hart.

Moeders, echtgenooten, dochters en zusters van soldaten voelen het inniger dan wie ook in de teederheid en goedheid van hun ziel; zij kunnen de ontzettende uitgestrektheid van het ongeluk, dat de huidige afschuwelijke oorlog ons gebracht heeft in alle volheid begrijpen. Daarom sporen Wij haar op bijzondere wijze aan, om door haar voorbeeld en haar weldoende macht in het huisgezin, alle leden der familie tot God te doen opzien, en in dezen geschikten tijd, in deze dagen des heils, allen een voortdurend en vuriger gebed te doen storten en voor Gods troon te doen aanbieden de offers van vrijwillige verstervingen, welke Gods rechtvaardigheid tooren bedaren.

Nog meer zullen de katholieke huisgezinnen van alle oorlogvoerende naties aan Ons verlangen voldoen, indien zij zich aan deze werken van godsvrucht vooral zullen wijden op den dag, welke aan de verheven gedachtenis van den Godmensch gewijd is, op die oogenblikken, welke door Zijn goddelijke liefde eeuwig herdenkenswaardig zijn geworden. Zij zullen door de voorspraak van Zijn Moeder van smarten, de Moeder tevens van den onwrikbaren moed en Koningin der martelaren, aan Christus vragen, Die door Zijn smarten alle kinderen van Adam heeft willen vrijkoopen en tot broeders maken, de genade, om met edelmoedigheid en christelijke onderwerping den angst en de zeer smartelijke verliezen te dragen, welke door den oorlog veroorzaakt zijn. Tevens zullen zij den Christus vragen, dat Hij een einde make aan de zoo lange en verschrikkelijke beproeving.

En wijl de aalmoezen eveneens dienen om de zonden uit te wisschen en de Goddelijke rechtvaardigheid te voldoen, zouden Wij wenschen, dat elk huisgezin, in overeenkomst met zijn bestaansmiddelen een christelijke aalmoes zou afzonderen om deze onder de armen en de ongelukkigen, zoo dierbaar aan Christus, te verdeelen en vooral de ongelukkige kinderen van hen te hulp te komen, die in dezen rampzaligen oorlog gesneuveld zijn.

In de hoop eindelijk, dat alle huisgezinnen der neutrale landen, gedreven door een teeder gevoel, een gevoel van menschelijk medelijden, en vooral van bovennatuurlijke liefde, welke alle kinderen van denzelfden Hemelschen Vader moet vereenigen, zich bij deze werken van christelijken godsvrucht zullen aansluiten, verleenen Wij van ganscher harte aan alle vrouwen en katholieke huisgezinnen, waarover Wij gesproken hebben, Onzen Apostolischen Zegen.

Van het Vaticaan, 4 Maart.

BENEDICTUS XV.

Bidden voor den Vrede.

De *Heraut* maakt op sympathieke wijze gewag van het schrijven van Z. H. den Paus aan den Kardinaal-Vicaris en schrijft, na harerzijds op de ellende van den oorlog te hebben gewezen:

„Daarom moge ook uit onze Protestantsche kringen in diep medegevoel van het schrikkelijk lijden, *dat deze oorlog over de volkeren brengt*, het gebed opstijgen tot God Almachtig, die de harten der koningen als waterbeken leidt, dat Hij den vrede over Europa weer geve Er wordt zeker ook op onze kansels en in onze gezinnen veel voor den vrede gebeden. Maar dat gebed mag geen enkelen Zonbag in onze kerken ontbreken, en ook in de binnenkamers worde om den vrede gebeden. Wie in zijn gebed alleen bidt voor eigen nood, maar niet gelijk onze vaderen het uitdrukten, voor den nood aller Christenheid — en wanneer was die nood zoo hoog gestegen als thans? — heeft nog het ware bidden niet geleerd."

De L 19.

William Martin, de schipper van de treiler „King Stephen" uit Grimsby, die bij de verongelukte Zeppelin L 19 is geweest, zonder de bemanning te redden, wordt door den correspondent der „Daily Mail" te Grimsby beschreven als een jonge zeebonk.

Hij vertelde dat hij Zaterdag was uitgevaren voor een tiendaagschen vischtocht in de Noordzee met een bemanning van 9 koppen, zonder kanon of andere wapens. Woensdagochtend bij het krieken van den dag hadden ze tusschen de 70 en 80 manden visch aan boord en de netten waren buiten.

Het was een prachtige ochtend, vertelde hij verder. We konden tot 15 mijlen zien. Er was geen wind en de zee was zoo glad als deze tafel. Ik kreeg iets in 't oog wat op een witte wolk op 't water leek, maar begreep, dat 't dat niet kon zijn, bij zulk weer. Daarom liet ik er met volle kracht heensturen, want ik dacht, dat 't wel een wrak kon wezen, dat de moeite loonde om naar de haven te sleepen.

Toen we naderbij kwamen, zag ik dat 't een Duitsche „Zep" was. Ik kon mij niet vergissen, want ik heb al te veel Zeps gezien om nog te kunnen twijfelen. Hij was Oostelijk van ons, toen ik er heen stoomde. Toen we niet meer dan 120 voet er vandaan waren, zagen we eerst den scherpen houten neus van den boeg boven 't water uitkomen, en toen een stuk van het omhulsel. Ze richtte zich uit 't water op als 't ware als een olifant, die op z'n voorpooten overeind rijst. Toen we er bij kwamen, leek ie geweldig hoog; hij stak wel 40 voet boven water uit, naar ik schat.

Ik kon er een man of 15 boven op zien, sommigen op hun knieën, die telkens heen en weer gleden; anderen bij mekaar met hun hoofden door de kajuitstrap gestoken, hun armen eraan vastgeklampt. Ze zagen er uit, of ze van de Noordpool kwamen, want ze droegen fluweelen buizen en hoeden en allerlei ander zwaar spul wegens 't koude weer.

Ik riep: „Wat is er aan de hand?

„Zend ons een boot, ik zal er je 5 pond sterling (voor geven", was 't antwoord en hij trok zijn jas uit, waardoor z'n koperen knoopen kwamen te zien. Ik herkende hem dadelijk als een marine-officier en den kapitein van 't schip. Hij zag er uit als onze eigen marine officieren, een jonge kerel, misschien even dertig, slank, een rood gezicht, erg verweerd, en een bevelerige manier van doen. Toen een paar van z'n bemanning, die Engelsch spraken, er wat tusschen wilden zeggen, had ie hen gauw den mond gesloten. 't Was een meneer en gedroeg er zich ook naar. Netjes en beleefd. Ook Engelsch.

Maar ik hoorde ze hameren in de Zeppelin, af en toe doken er andere koppen op, totdat er een dertig bij elkaar waren. Ik dacht 'ns even na en zei toen: „Wel, als er niet zoo veel van jelui waren, zou ik je er af halen, maar er zijn er te veel."

De officier zette een borst op en zei, dat daar niets in stak. Ik dacht nog eens na en zei: „Maar stel nu eens, we halen jelui er af en je smijt ons overboord en vaart met den treiler naar Duitschland? Dat bezorgt jullie weer een kruis, maar voor ons is 't niets gedaan."

Hij zei: „Ik geef je mijn woord, dat we niets van dien aard zullen doen." Hij zwoer bij hoog en laag, dat hij ons met rust zou laten en dat ik een flink stuk geld kon verdienen door hen te redden."

Ik weer aan 't denken — zij waren met z'n dertigen, wij met z'n negenen; zij gewapend en wij hadden zelfs geen pistool aan boord. Ik dorst 't er niet op te wagen. Was er een ander schip in de buurt geweest om mij te helpen, dan had

BOVENWINDSCHE STEMMEN.

IX.

Op St. Eustatius is het „Oranje" boven, maar beneden de „Stad der ruïnen."

Een smalle straat van meer dan een Kilometer gaans strekt zich uit langs de zee. Aan den eenen kant van de straat staan de ruïnen gedeeltelijk in het water, aan den anderen kant bijna vlak tegen den loodrecht oprijzenden tufwand. De grauwe aschkleur van het tuf, in dunne lagen op elkander gevlijd, vormt den juisten achtergrond voor deze doodenstad. De weelderige natuur van Statius' rots sluit het meer inspringende open dal, de kom van het vroegere dorp, aan weerszijden af met heerlijk frisch geboomte. Hooge manzanilleboomen onttrekken verderop de *cliff* aan het gezicht en laten u wandelen in een heerlijke laan, vol koelen schaduw; het oude Baaipad. Dat is aan uw linkerhand als ge op den steiger staat, welke het middelpunt uitmaakt van het strand, dat voor driekwart gedeelte begroeid is. Aan uw rechter loopt slechts een smal paadje tusschen de ruïnen aan de zeezijde en de bebouwde openingen, gevuld met suikerriet, langs den bergkant.

De eerste aanblik van St. Eustatius is mooi, en hoogst interessant tevens om de geschiedenis van eeuwen, heimelijk verborgen tusschen de grillige brokken steen en alleen staande muren.

De rand langs het strand wordt op het oogenblik bebouwd. Groote manzanillos lagen omgehakt en moesten plaats maken voor een cocos aanplant.

Prachtig, uitstekend! Trek uit den grond, wat er uit te halen is, maar spaar de ruïnen! Daar staan muren hoog en lang, die het gemakkelijk maken het reuzenmagazijn, wat er vroeger gestaan heeft, in uw verbeelding weer op te bouwen.

We zouden het jammer vinden, als dergelijke historische monumenten werden omvergehaald. De beteekenis van St. Eustatius zou er door verliezen. Op het oogenblik kan er geen geld worden uitgegeven om die oude brokstukken van vroeger glorietijdperk met eerbied te bewaren; dat men ten minste zorg drage ze niet noodeloos te vernielen. Wat wel zeer veel aanbeveling zou verdienen? Het weer in orde maken van die onbewoonbare woningen aan het strand. De steenen muren staan daar nog zoo flink, maar het houten balkon verloor zijn vloer en het dak is vol gaten. Dát geeft een heel verkeerden indruk van verwaarloozing.

Gelukkig, heeft het Bestuur van St. Eustatius reeds een paar van die huizen opgeknapt en zelf in gebruik genomen, als bergplaats van katoen en machinerieën. Daardoor verloor St. Eustatius langzamerhand den somberen aanblik van vervallen grootheid.

De tocht naar de Bovenstad valt niks mee. Het was vier uur in den middag en tamelijk heet. Het nieuwe baaipad is begaanbaar, maar het kon geen paar graden steiler wezen, of men viel er gewoon af. Als men nu zig-zag loopt, komt men er nog wel, met heel veel moeite.

Hoe hoog die *cliff* is, weet ik niet, maar 'n 80 Meter zal het wel halen.

Daar stonden we ineens voor de nieuwe kerk door Pastoor DELGEUR gebouwd, en thans bediend door Pastoor HAGEMANS. De kerk ligt daar prachtig, en is een waar sieraad voor de stad. JAN PAUL heeft er van zijn stichting. Zijn dertien jarig verblijf op de „Gouden Rots" werd er door vereeuwigd. De solide bouw zal het lang genoeg uit houden; op vergrooting werd gerekend.

Door den tuin gingen we naar de Pastorie. Die tuin is een echte tuin, geen plaatsje met bakken en potten, maar een mooie lap grond met grasveld, heesters, struiken, boomen, bloemperken en rozenbed, alles in den kouden grond. Het uitzicht over de zee is verrukkelijk. Als ge naar beneden blikt, maakt het u wat bang, dat een pad van nauwelijks een Meter breedte overblijft tusschen het zusterhuis en den rand van den afgrond. De steile diepte opent zich zoo dicht bij uw voeten en als onder uw oogen, dat het u begint te duizelen. Eenig, eenig mooi is het zeegezicht met de rots van Saba op den achtergrond.

Van de Benedenwindsche eilanden komend treft u niets zoozeer als het groot verschil in plantengroei hier en op St. Eustatius. De Pastorie heeft een groot grasveld voor de deur en een mooi laantje van cocosboomen. Als men de stad in kijkt, wuiven de palmen u overal tegen. Groen is er rond ieder huis, alsof Oranjestad een groote tuin ware met vele paviljoenen voor de inwoners. Achter het huis, alweer een aardig stukje tuin en maisveld. En zoo ver het oog reikt, ziet men tegen de bergen suikerriet of zoete aardappelen.

Nu de grond flink bebouwd wordt, zal er geen armoede meer heerschen op St. Eustatius. De menschen hebben er overvloedig te eten, wat op andere eilanden onzer Kolonie niet altijd gezegd kan worden.

Des avonds om acht uur strompelden we het Baaipad weer af achter een jongen met lantaarn gewapend. Aan het strand stonden de mannen klaar om de boot in zee te duwen. Eenparig verklaarden ze, dat het gevaarlijk zou zijn nu met de roeiboot langs den steiger te gaan liggen. Er stond te veel zee en de boot zou stuk slaan. Weinig was daar tegen in te brengen, zoodat we op het strand in de boot klommen en ons op een teruglooppende golf in zee lieten gaan.

ik 't kunnen wegen, maar er was niets in zicht. Bovendien wist ik wat de hunnen hadden gedaan en wat ze wel eens opnieuw konden doen. Ik moet er bij vertellen, dat ik drie ijzeren kruisen op de Zep geschilderd zag. Ik begreep, dat 't was voor stoute stukjes, die ze had den uitgehaald, en ik wou niet graag dat ik en m'n bemanning iets met 't vierde zouden hebben uit te staan.

Ik stoomde 's ochtends, om half tien weg. De gezagvoerder van den Zeppelin riep me toe, dat ze zinkende waren, en vroeg mij, zijn woord van eer nog eens gevend, hen op te nemen. Toen wij ons verwijderden, riepen eerst eenigen van de Duitsche bemanning „genade", toen ze zagen dat het niet hielp, schudden ze de vuist tegen ons.

Ik zou ze hebben opgenomen — vervolgde de schipper — als ik niet bang geweest was, dat ze ons zouden overweldigen. In vredestijd zou ik ze natuurlijk allen in een omme zien hebben gered.

Toen we wegstoomden, konden we den Zeppelin op en neer zien dobberen.

Tegen etenstijd stak er een hevige bries uit het Z. W. op. Het werd dik en heiïg en 't begon te motregenen. Om half elf 's avonds stond er een harde wind en 't was zoo dik van regen, dat ik geen vuur pijlen kon oplaten.

Zoodra ik tegen het aanbreken van den dag op de rivier kwam, rapporteerde ik de feiten en dadelijk vertrokken twee torpedojagers om het luchtschip te zoeken. Wat sedert dien is gebeurd weet ik niet. Naar mijn meening kon de Zeppelin, als hij niet te voren is opgepikt, het in dat weer niet hebben uitgehouden. Onze treiler, een zeewaardige boot, had het 's nachts hard te verantwoorden met de zware zeeën die over dek speelden.

De verslaggever heeft ook de andere leden der bemanning gesproken. Zij bevestigen het verhaal van den kapitein en voegden er bij, dat deze naar hun meening had gevraagd, of 't gewaagd kon worden de Duitschers te redden. Maar allen hadden gezegd: „Laat ons wegstoomen; als ze aan boord komen, maken ze ons dood. De stuurman vertelde nog, dat de Duitschers, ziende dat de treiler wegvoer, hun toeriepen: „Gott strafe England!" Gevraagd waarom ze de Duitschers niet aan boord hadden genomen, zeide de stuurman: Natuurlijk was de schipper niet zoo gek. Had hij z'n boot naar hen toe gezonden, dan zouden de mannen die er in zaten zijn gegrepen en door de Duitschers als gijzelaars vastgehouden, en dan waren de bordjes verhangen. We hebben kort beraad gehouden, wat we zouden doen. Ons gevoel van menschelijkheid zei ons de Duitschers te redden, maar de voorzichtigheid verboot 't.

Brieven uit Holland.

De landbouwbladen ten onzent beginnen er op te wijzen, dat de boeren met het veevoeder zuinig moeten gaan worden, omdat een dreigende voedernood geenszins is uitgesloten.

En dit terwijl de invoer van mais het afgeloopen jaar veel grooter is geweest dan vorige jaren. Engelsche bladen hebben het geschreven en in het Engelsche parlement is er over gesproken, dat deze grootere aanvoer van mais naar Nederland de veronderstelling wettigde, dat veel mais naar Duitschland ging. Oppervlakkig gezien zouden ze gelijk hebben, want de invoer in 1915 was 985,039 ton tegen 660,151 ton in 1913. En toch gaat ons land vrij uit en mag er geen sprake zijn, dat ons land op slinksche wijze mais naar Duitschland uitvoerde.

Wat toch is het geval?

In gewone jaren wordt in ons land behalve veel mais, ook veel rogge, haver en gerst gebruikt als veevoeder. Deze laatste komen voornamelijk uit de Oostzee-provincies, de Donau-landen en de Zwartezee-havens. En dat deze invoeren niet onbelangrijk zijn bewijzen de volgen de cijfers. Zoo werden in 1913 in gevoerd 813,084 ton gerst, 576,775 ton rogge en 514,466 ton haver. Te samen dus bijna twee millioen ton. En met den oorlog is deze invoer zoo goed als opgehouden, waardoor we waren aangewezen op invoer van Noord en Zuid Amerika. Van deze landen konden we alleen mais krijgen, waardoor een grooter maisverbruik in ons land het gevolg is geweest. En wat we *meer* ontvingen aan mais komt juist overeen met wat we *minder* ontvingen aan gerst, rogge en haver. Hieruit blijkt, dat de verhoogde mais invoer voor ons land hoog noodig was, zoodat er niets van gemist kan worden.

Het is daarom niet redelijk, dat de geallieerden ons op een rantsoen stel len van 75,000 ton per maand. Waar onze behoeften aan veevoeder maandelijks 120,000 ton bedragen is het duidelijk, dat de vrees voor voedernood lang niet denkbeeldig is en dat de uiterste zuinigheid, vooral in de wintermaanden moest betracht worden. De regeering heeft op alle mais voorraden beslag gelegd en van haar is ze slechts tegen mondjesmaat te verkrijgen.

***

Op economisch gebied speelt men hier in Holland, tenminste wat des kundigen beweren, gevaarlijk spel Zoo moet men in Engelsche handels kringen allengs wat kitteloorig tegen de Hollanders geworden zijn, omdat deze ter wille van wat grootere tij delijke winst, bezig zijn een goede oude export-markt te verwaarloozen En geheel ongelijk hebben de Engelschen niet. Tijdens den oorlog is een belangrijke wijziging gekomen in de richting van den uitvoer vooral van vleesch en zuivel-producten. In plaats van naar Engeland gaan deze artikelen nu naar Duitschland... omdat het tijdelijk wat meer betaalt. En het verschil is nog al aanmerkelijk. De export van boter naar Engeland daalde van 7940 ton tot 2456 ton, van kaas van 19,118 ton naar 8409 ton, schapenvleesch van 6585 ton tot 2641 ton, enz. Daar Engeland altijd voor deze producten onze beste afnemer is geweest, valt het te begrijpen, dat het wel eens zou kunnen gebeuren, dat we nu Engeland (voor een tijdelijk hooger prijsje in Duitschland) in den steek laten, Engeland na den oorlog zou zeggen: „Ik heb de Hollandsche zuivel en vleesch niet meer noodig." En dan? Dan zou onzen boerenstand een niet te overziene schade worden toegebracht.

Met het oog op onze Engelsche markt in de toekomst en ook om den aanvoer van veevoeder, graan van overzee niet ernstig in gevaar te brengen zal het eisch zijn, weer den normalen invoer naar Engeland te hervatten.

***

Dat de neutrale staten nog niet zoo zeker zijn buiten den oorlog te blijven, bewijst weer een artikel in het Engelsche volks weekblad *John Bull*. Dit liefelijke blad geeft den raad: „Gij moet duidelijk aan *Nederland*, Zweden en de rest Neutralen, die de Duitschers voeden, zeggen: Hou op of wij verklaren u den oorlog.... Wij hebben ons te lang voor den gek laten houden! Terwijl Nederland, Zweden en andere zoogenaamde neutralen hun koffers vullen met schatten en oorlogswinsten, helpen zij onze kerkhoven met dooden te vullen. Gaan we dat nog langer gedoogen of gaan we onze tanden toonen en ze gebruiken?"

Het vriendelijke blad, dat de Engelsche regeering van thans een groep zwakkelingen noemt, wil ons land en de andere neutrale landen door een blokkade uithongeren, en spoort de Engelsche regeering aan nu eerst in ernst oorlog te gaan voeren. Gelukkig dat de redacteur van dat blad, een opgewonden heertje, niets te vertellen heeft.

De Volksstem.

DE OORLOG.

In Nederland is de toestand min der gespannen. Uit de laatst ontvangen bladen schijnt men te mogen opmaken, dat de spanning ontstaan is door ontevredenheid van Engeland over het vele smokkelen naar Duitschland.

De N O. T. heeft haar best ge daan, maar kan al het smokkelen natuurlijk niet voorkomen. Nederland wordt overstroomd met Duitsche opkoopers, die alles in het werk stellen de noodige voedings middelen naar Duitschland te vervoeren. De algeheele afsluiting der Duitsche grens schijnt den smokkelhandel nu grootendeels stop gezet te hebben. Engeland ziet althans, dat Nederland zijn best doet de neutraliteit zoo goed mogelijk te handhaven

Rondom Verdun wordt er wanhopig gevochten. Telkens melden de telegrammen van een verwoed gevecht en hevig kanongebulder. Groote slagen zijn echter niet geleverd, evenmin als groote verliezen geleden of belangrijke voordeelen behaald.

Als algemeene conclusie zou men geneigd zijn te zeggen, dat de aanvallen der Duitschers in de sector Bethencourt, Chattancourt, Cumières, op den Wester–Maasoever, als geheel genomen, werden afgeslagen maar toch wel kleine voordeelen aan de Duitschers achterlaten. Zij blijven gewoonlijk in een loopgraaf, of een boschrand hangen en komen zoo toch heel langzaam vooruit, ofschoon ten koste van zeer veel menschenlevens.

Aan den Oostelijken oever gaat het tegen de Fransche stelling tusschen Douaumont en Vaux.

De groote doorbraak der Duitschers moet nog altijd geschieden Het groot offensief der Franschen is nog steeds in voorbereiding.

Dat duurt nu al acht weken.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Zondag 26 Maart heeft de R. K. Missie van Suriname haar gouden Jubelfeest gevierd; het was toen 50 jaar geleden, dat de eerste Paters Redemptoristen te Paramaribo waren aangekomen.

Om den H. Tijd van de Vasten en den gedrukten oorlogstoestand bleef op verzoek van den Bisschop alle uiterlijke feestviering achterwege, maar de publieke hulde der geheele bevolking van Suriname klonk luide genoeg.

In de vier kerken der stad hadden de Geloovigen zich voorbereid door een driedaagsche oefening, welke op den feestdag zelven gevolgd werd door een Generale Communie van Volwassenen en Kinderen in alle kerken.

De Feestcommissie en die der Versiering kwamen de Jubileerende Paters plechtig afhalen van hun huis ter bijwoning van de Pontificale Mis van dankbaarheid.

Na de Hoogmis was er algemeene receptie, waar ook Z. Exc. de Gouverneur, Baron VAN ASBECK, verscheen en de Paters toesprak, evenals de Voorzitter der Kol. Staten. Als huldeblijk werd den Paters een gift van 5000 Gld. aangeboden bestemd voor de inrichting der operatiekamer in het nieuwe R K Ziekenhuis.

De feestdag werd besloten met een Pontificaal Lof.

Een kort overzicht van de Surinaamsche Missie doet de hooge verdiensten der Paters duidelijk uitkomen.

In 1866 waren in Suriname 12000 Katholieken, 5 Priesters en eenige Zusters van Rozendaal voor de Scholen.

In 1916 bedraagt het getal Katholieken ruim 21000 van de 100 000 inwoners, zijn 33 Paters en 10 Fraters Redemptoristen in de Missie werkzaam en meer dan 100 Zusters en Fraters voor Onderwijs en Ziekenverpleging.

Onze oprechte gelukwenschen aan de Zustermissie van Suriname.

Gezondheidsdienst.

Zaterdagmorgen is met de *Prins Frederik Hendrik* hier aangekomen de Hoogedelgestr. Zeergel Heer Dr. TH. G DEN HOUTER, Hoofdinspecteur van de Volksgezondheid. Lid van den Centralen Gezondheidsraad, Adviseur van den Openbaren Gezondheidsdienst in de kolonie Curaçao. Algemeen wordt de komst van Dr. DEN HOUTER met vreugde begroet. Er is al sinds jaren zooveel geklaagd over den sanitairen toestand van Willemstad, dat wij allen hartelijk blijde zijn, dat die toestand nu eens officieel zal worden onderzocht om te verbeteren, wat werkelijk te verbeteren valt.

De komst van Dr. DEN HOUTER is ons het bewijs, dat het Moederland bereid is de noodige uitgaven te bekostigen om onze stad weder te maken tot een „Spotless Town."

Zulk een centraal punt van het scheepverkeer, als onze haven is, moet worden ingericht volgens de moderne eischen, ofschoon onze stad onder velerlei opzicht reeds gunstig afsteekt bij de groote steden der ons omringende republieken.

Dr. DEN HOUTER is onmiddellijk aan 't werk gegaan. Maandag maakte hij in het St. Elizabeths-Gasthuis kennis met de Heeren Doktoren, het Bestuur en de Verpleegsters van het Gasthuis, en met deze grootsche inrichting zelve. Alle zalen en kamers werden bezocht. Dinsdag kregen het Krankzinnigengesticht en het Huis der Leprozen een beurt. Woensdag maakte Dr. DEN HOUTER met den Heer Gouverneur een tocht naar de Benedendistricten. Het oude militaire hospitaal en de Quarantaineninrichting stonden ook nog op het program.

Wij wenschen Dr. DEN HOUTER het meest volledig succes. Op de algemeene medewerking kan Z. H. E. G. rekenen.

Algemeen Nederlandsch Verbond.

Zaterdagavond had er een bestuurs vergadering plaats ten huize van den Secretaris der Groep „Ned. Antillen", de Heer H. M. CHUMACEIRO. Doel dezer bestuurvergadering was de voorbereiding van de Algemeene Vergadering. Nadat het Verslag was vastgesteld, werd besloten den Nederlandschen Pianist EVERHARD BEVERWIJK uit te noodigen om de Algemeene Vergadering meer aantrekkelijk te maken met een concert. Als naar gewoonte zou aan het Bestuur der Club „De Gezelligheid" gevraagd worden hare zalen voor deze gelegenheid wel te willen afstaan.

Ingekomen was eene aanvrage voor een studiebeurs als tegemoetkoming bij de opleiding aan de Zeevaartschool te Amsterdam. In beginsel werd deze aanvrage toegestaan, het uit te keeren bedrag zou later worden vastgesteld.

Overgegaan tot het kiezen van een nieuw bestuurslid voor de vacature DE VRIES, werd Kapitein H. L. BIERMAN met algemeene stem men gekozen.

Na het regelen van eenige huishoudelijke zaken van het Bestuur werd de vergadering gesloten.

A. N. V.

Woensdagavond hield het Verbond zijn Algemeene Vergadering. 't Was weer een der mooie avonden. De Benedenzalen der *Club* waren vol leden, waaronder ook de HEG. Heer Gouverneur der Kolonie met Adjudant.

Door een nette versiering had de zaal zelfs een feestelijk aanzien.

Nadat de HEG. Heer Gouverneur was binnengeleid, opende de Voorzitter, de Heer C. S. GORSIRA JPEZ de vergadering met een terugblik op de vorige vergaderingen. Langs vaste lijn was op deze avonden steeds getracht het Hollandsch karakter meer tot ontwikkeling te brengen in onze Kolonie. Daar waren lezingen gehouden uit de ontwikkelingsgeschiedenis van het Vaderland in zijn kunst en litteratuur. Door steun aan het Hollandsch Ensemble en aan den Kunstenaar VOGEL was het mogelijk geweest de Hollandsche voordrachtkunst te leeren kennen. Het Nederlandsche Lied werd op zeer verdienstelijke wijze behandeld door Mevrouw VAN BREE-MEN-KRUIJT.

Het nationaal gevoel trachtten wij te vermeerderen door medewerking en steun te verleenen aan de viering der Nationale feesten.

Toen er nood was in Nederland of in de Kolonie zijn we niet achtergebleven

En heden avond hebben we het genoegen een Hollandschen toonkunstenaar te mogen hooren. We hopen later een echt Hollandschen muziekavond te kunnen geven. Maar dan moet eerst de lieve vrede weer in 't land zijn. Met den wensch, dat de bloedige Europeesche oorlog spoedig moge eindigen besloot de Voorzitter zijn opgewekte rede.

De Heeren VAN MEEUWEN, DE LANNOY en CORSEN werden verzocht zich volgens de Statuten te willen belasten met het nazien der rekeningen en boeken.

De Secretaris, de heer H. M. CHUMACEIRO, las hierna het Verslag voor. De Groep „Ned. Antillen" bestaat uit 31 Beschermende en 179 Gewone leden en is in het afgeloopen jaar met twee leden toegenomen.

Het Bestuur bleef ongewijzigd, kwam 3 maal bijeen en hield 2 algemeene vergaderingen. De stand der kas is gunstig; er is batig saldo. Van de Gouvernements-subsidie à f 750 werden 3 studiebeurzen verleend.

Dank zij de krachtige medewerking van den Gezaghebber is de afdeeling Bonaire weer aan het opkomen.

De rekening en verantwoording werden goedgekeurd door de Heeren Mr. TH. DE HASETH EVERTSZ, Dr. P. J. VAN BREEMEN en den Heer H. COHEN HENRIQUEZ.

De blijde pianist begon nu zijn concert met een Sonate. op. 53 van *Beethoven*, waarna hij *Chopin* ten gehoore bracht.

De *Estelle* had de zeilen al op en lichtte het anker, zoodra we aan boord waren. Met moed begonnen we onzen laatsten nacht aan boord.

Zondagmorgen, 9 Januari, waren we al weer vroeg op het dek om St. Martin zoo goed mogelijk te leeren kennen. We zagen het geheele eiland in volle lengte. Welk een vreemde formatie! Geen hooge rots, zooals Saba, geen berghelling, zooals St. Eustatius, maar een heele groep heuvels en bergen, met bijna gelijk gevormde toppen, zonder dat een ervan de andere overheerscht, Fransch en Hollandsch gedeelte zusterlijk naast elkander.

We hadden weer tegenwind en maakten korte streken langs de kust. Simson baai, Kool baai, Kleine baai, Groote baai. *Great Bay*, dat is de volksnaam van Phillipsburg.

De stad ligt, als Charlotte Amalia op St. Thomas, in de bocht van de baai op een smalle strook grond. Op St Thomas loopen de bergen onmiddellijk achter de stad; St. Martin daarentegen heeft eerst nog een groot zoutmeer tusschen de stad en de bergen. Van zee uit ziet men dat echter niet en schijnen de straten der stad te gaan tot aan den voet der bergen. Eén groot verschil echter is er; Charlotte Amalia loopt amphitheatersgewijze op, Philipsburg is laag en vlak, en schuilt voor een groot gedeelte weg onder de boomen. Tropisch, echt tropisch is het aspect wèl, die huizen tusschen de coco's aan het zandige strand van de zee.

Zand, veel zand verzamelt zich in de Groote Baai. Philipsburg heeft haar ontstaan daaraan te danken, naar men zegt. Toen Columbus het eiland ontdekte, bestond de zandbank, waarop de Hollandsche stad gebouwd werd, nog niet. De geschiedenis verhaalt, dat de groote ontdekker met zijn schepen kon doorvaren tot aan de bergen. Later vormde zich die bank en sloot een gedeelte der baai af, welk gedeelte als een natuurlijk gevormde zoutpan benut werd door de bewoners. De zandbank werd met huizen bebouwd, en de nieuwe stad stond er. De stad is een paar Kilometer lang doch slechts 'n 60 à 70 Meter breed, verdeeld in twee straten: de Voor- en de Achterstraat.

Een nieuwe zandbank is thans bezig zich te vormen op een derde van de diepte der baai. Over een paar eeuwen is Nederland weer een nieuwe stad rijker „ontwoekerd aan de baren" evenals het Moederland.

De *Estelle* heeft 13 voet diepgang en blijft daarom aan de boei vóór de bank liggen. De Havenmeester, de heer W. F. O'CONNOR kwam daar aan boord en presenteerde ons zijn loodsboot om aan wal te gaan. In afzonderlijke roeiboot kwam de Heer T. ARMANIE namens Pastoor HARTENDORFF Monseigneur verwelkomen.

De steiger van St. Martin maakt heel wat beteren indruk dan het steigertje van St. Eustatius, en schijnt ook altijd gebruikt te worden. Toch is de steiger van St. Martin op gewone houten palen gebouwd. Die palen rotten natuurlijk en moeten geregeld vernieuwd worden, maar alles ziet er nog steviger en flinker uit dan het dunne ijzeren onderstel van den Statiaan met z'n losliggende, wippende planken. Vreemd, dat op St. Eustatius geen gewapend beton gebruikt werd, terwijl het tuf toch voor het grijpen ligt. Deugt dat tras niet; ook niet als bijmengsel? Het steigertje wordt mettertijd zeker verlengd, laat men er dan eens over denken, of men zonder ijzeren palen niet gemakkelijker en goedkooper klaar kan komen.

Maar we zijn op St. Martin.

Op den steiger stond de heele Politiemacht en daarachter een stoet Heeren en jongelieden, die vaandels en schilden droegen. De Hollandsche Driekleur werd vooruitgedragen. Zóó gingen we in plechtigen optocht naar de Kerk, waar Monseigneur volgens het Liturgisch Ceremonieel werd ontvangen. Het was juist een half uur voor de Hoogmis. Van dat oogenblikje werd partij getrokken om Monseigneur ook plechtig in de Pastorie te begroeten. De Zeereerw. Priorin REGINA met hare Eerw. Zusters, de voornaamste Katholieke Dames en Heeren vulden de zaal der Pastorie, waar Z. D. H. werd toegesproken bij monde van Mr. ARMANIE, waarna Monseigneur hartelijk antwoordde en alle aanwezigen de hand drukte.

Toen begon de Hoogmis, waarbij de Bisschop op zijn troon gezeten tegenwoordig was.

St. Martin heeft 'n heel lief kerkje, dat heelemaal af is. Het heeft de vorm van een kruiskerk, waardoor het middelschip na de eerste helft verbreed wordt tot drie beuken elk met een eigen altaar. De communiebank staat tusschen de twee zijaltaren en sluit het hooger liggend Priesterkoor af. De nette beschildering van apsis, gewelf en muren werd jaren geleden uitgevoerd door Mgr. VUYLSTEKE, toen Z. D. H. daar Pastoor was, en is nog in zeer goeden staat.

Gelijk alle huizen van St. Martin is ook deze kerk van hout op een steenen onderbouw. De shingels van muren en dak zijn wit geschilderd. Het geheel maakt werkelijk een mooien indruk. De Pastorie ligt aan de overzijde der straat, juist tegenover de kerk. Een breede trap tusschen twee tuintjes met prachtige waaierpalmen voert naar de voorgalerij, waarachter de zaal en de kamers.

Alles was zoo geheel anders dan op Curaçao! Veel meer Indisch en tropisch! Maar, wij waren er gauw thuis.

(Wordt vervolgd).

Pr. fr. R. J. C. WAHLEN

Na de Pauze speelde hij een *Sonate fantastique*, een eigen compositie a Allegro appasionato, b Adagio quasi una elegia, c Presto giocoso. Na de *Reverie* van DEBUSSY en *Automne* van *Chaminade* kwam de *Rhapsodie hongroise* No. 11 van Liszt.

't Spel was weer prachtig mooi.

De Draadlooze.

Bij de behandeling der Surinaam. Begrooting is de Draadlooze van Curaçao ter sprake gebracht.

Voordat Minister Pleyte zijn betoog kon aanvangen, hoorden we den heer Gilissen (R.K.) nog met klem aandringen op een voorloopige directe draadlooze telegrafische verbinding tusschen Nederland en Indië over West-Indië en Honoloeloe.

De Minister beantwoordde de verschillende sprekers in een uitvoerige, vlot uitgesproken rede.

„Het totstandbrengen eener draadlooze telegrafische verbinding Nederland-Curaçao-Honoloeloe-Oost-Indië is in studie."

Curaçaosche Begrooting in de Eerste Kamer.

Verleden week lazen we in de Ned. Bladen:

„De Surinaamsche begrooting vroeg geen stemming; evenmin als de Curaçaosche.

Bij de behandeling dezer laatste bracht de heer Van Kol S.D.A.P. in warme bewoordingen hulde aan de katholieke priesters in de kolonie, die zooveel doen in het belang der eilanden zoowel door bevordering der stoffelijke welvaart als door het verstrekken van voldoend onderwijs aan de bevolking.

Wat zegt de heer Kleerekooper daar wel van?"

Geduldig hebben we gewacht op de *Handelingen* om ouder gewoonte het Kamerverslag woordelijk weer te geven. De *Handelingen* loopen echter tot 3 Maart en onze Begrooting werd 8 Maart behandeld. Gelukkig vonden we in het *Centrum* een letterlijke aanhaling uit de Handelingen. Genoemd blad schrijft:

Afstraffing.

Wij hebben reeds de aandacht gevestigd op wat het sociaal-democratisch lid der Eerste Kamer, de heer Van Kol, in de zitting dier Kamer van 8 Maart bij de behandeling der begrooting van Curaçao tot lof onzer geestelijkheid zei.

Uit het verslag der Handelingen laten wij hier dit gedeelte zijner rede volgen:

Het moet erkend worden dat in Curaçao de economische vooruitgang in menig opzicht te danken was aan de hulp van Katholieke priesters, die met groote toewijding daar steeds werkzaam waren. Een van de voornaamste leiders op dit gebied was genoemde pater Euwens, die er op gewezen heeft, dat de cactus, de zoogenaamde „Cadoesjen", die men overal langs de verkeerwegen vindt, zeer geschikt is o. a. om er papier uit te bereiden, veekoeken, alcohol, pannen, linoleum, ja zelfs suiker. Indien men er nu toe overging, den raad, door dien pater gegeven, te volgen, en deze cactussoort alom op de kale heuvelhellingen ging planten, terwijl er dan tevens een deskundige moest wezen die in een klein laboratorium allerlei onderzoekingen deed over de wijze om uit deze plant de meeste voordeelen te trekken, dan zou in die richting ook weer een flinke sprong voorwaarts kunnen worden gedaan.

Ook — en hier sta ik tegenover een enkelen mijner geestverwanten aan de overzijde — wat het onderwijs betreft, kan veilig — de omstandigheden in aanmerking genomen en zijn eischen niet onbillijk hoog stellend in verband met de kosten — een woord van dank aan de Katholieke geestelijkheid worden uitgesproken. Op het oogenblik zitten er — en dit is grootendeels aan hun bijzonder onderwijs te danken — 11.5 pct. van de inwoners op de schoolbanken, terwijl de percentage in Nederland, dat ten deze natuurlijk een grooten voorsprong heeft, slechts 16,5 pct. bedraagt. De kosten van het onderwijs zijn er laag."

Dit getuigenis van een politieken tegenstander, *maar van een, die met kennis van zaken spreekt*, is wel het onthouden waard.

En meteen wordt daarmee beschaamd, wat zijn geestverwant, de heer Kleerekooper, over die materie in de Tweede Kamer meende te moeten opdisschen.

Van Kol snoert dezen West-Indischen „specialiteit" der S. D. A. P. voor goed den mond.

In figuurlijken zin wel te verstaan en voor iedereen onpartijdige.

Want dat Kleerekooper zijn mond zou houden, is, ten spijt van deze afstraffing, niet te verwachten.

Hij moet er intusschen wel erg langs hebben gepraat, dat zijn partijgenoot, in de Eerste Kamer zich gedrongen voelde, hem zoo in 't openbaar terecht te wijzen."

Marseillaise.

Gisteren morgen passeerde hier vlak onder de kust de gepantserde kruiser *Marseillaise*.

Dit Fransch oorlogschip is gebouwd in 1900 en is een Zusterschip van de *Gloire, Adm. Aube en de Condé*. De laatste twee zijn in de vaart gebracht in 1902.

De *Marseillaise* heeft eene waterverplaatsing van 10,000 ton; 22,000 paardenkrachten en loopt met eene snelheid van 21½ mijl. Met zijn voorraad van 1700 ton steenkolen kan 't 10,400 zeemijlen afleggen. (1 zeemijl is 1852 M.)

Zijn bewapening is als volgt:

2 kanonnen van 19,4, 8 kanonnen van 16,4, en 6 kanonnen van 10 cM., bovendien nog 18 snelvuur-kanonnen van 4,7 en 2 lanseerbuizen 1 aan stuur- en 1 aan bakboord met torpedo's van 45 kaliber.

Het pantser van 't dek is 45 mM.; van den Commandotoren 174 mM. en van de waterlinie 100 mM.

Het schip heeft eene lengte van 138 M. bij eene breedte van 20,2 M. en een diepgang van 7,7 M.

De bemanning bestaat uit 607 manschappen.

Het schip kwam uit de richting van La Guayra en zette koers naar 't Zuid-Westen.

Druiven-cultuur.

In de laatste dagen is er een groote toeloop van belangstellenden en kijklustigen naar een stuk grond, *La Victoria*, in 't 3e district van het eiland, ter bezichtiging van een wijngaard, die de van Syrië geboortige heer J. A. DOMINGUEZ eenigen tijd geleden aldaar heeft aangelegd en thans reeds heerlijke druiven voortbrengt, welke, naar wij hooren, gretige afnemers vindt.

Verdient het door den heer DOMINGUEZ gegeven voorbeeld geen navolging bij onze houders van plantages met geschikte gronden voor bedoelden aanleg?

De Vrijm.

Kolonialen Raad.

Bij den Kolonialen Raad is ingediend een ontwerp-verordening betreffende het verleenen van concessiën en vergunningen tot het gebruik van domein zoo voor den aanleg en de exploitatie van werken van openbaar nut als ten behoeve van andere doeleinden.

Gedecoreerd.

Bij K. B. is aan J. L. Penha Jr. 2e luit. bij de stedelijke en landelijke schutterij en adjudant van den gouverneur van Curaçao te Willemstad, vergunning verleend tot het aannemen van de versierselen van de 4e kl. der orde van het borstbeeld van den Bevrijder Simon Bolivar, hem door den tijdelijken president van Venezuela geschonken.

Panama-kanaal.

Verleden herfst, kort nadat het Panama-kanaal officiëel geopend werd, kwam eene aardstorting in de Gaillard-uitgraving, waardoor de vaart door het kanaal werd gestremd. De gouverneur van de Panama-zône meldt, dat het kanaal ongeveer half April heropend zal worden voor schepen van grooten diepgang. Niet diepliggende schepen varen thans reeds door het kanaal.

Officiëele berichten.

De jongeling J. A. de Haseth is aangesteld tot beambte en werkzaam gesteld ter Gouvernements-Secretarie.

De heer J. F. Haaijen is gedurende zijn verloftijd eervol ontheven van het ambt van ambtenaar van den burgerlijken stand op Curaçao en de heer H. J. T. Boomgaart is met dat ambt belast.

Aan den kommies 2e klasse der belastingen alhier A. J. H. Leseur is om gewichtige redenen een maand verlof verleend.

De tijd. districtmeester van het 4e en 5e district alhier C. P. de Haseth is in activiteit hersteld; de 2de commies J. F. Quast is eervol ontheven van de waarneming der functiën van districtmeester en tijdelijk aangewezen als klerk van de Curaçaosche Bank, en de klerk P. T. S. Krafft is eervol ontheven van de functiën van klerk van de Bank.

Aan den kommies 2e klasse der belastingen alhier C. M. Nuboer is tot verder herstel van gezondheid drie maanden verlofsverlenging verleend.

Aan den marechaussee 2e klasse alhier I. A. Hollander is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

De vlechtsters Carolina Emers, Antolina de Haseth en Maria Hart, die den vlechtcursus op Pietermaai met goed gevolg hebben gevolgd en certificaat D hebben behaald, zijn tijdelijk aangesteld tot hoofdvlechtsters onderscheidenlijk aan de te Kralendijk, Deentera en Nikiboko op Bonaire nieuwe op te richten vlechtcursussen voor volwassenen.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Alfredo Bruning, Onofre Belloso, Sol H. Cohen, C. de Windt, Adeleyda De Castro, Directeur du journal „El Semanario" Martina Djaun, Dulce Ma. de Marchena, Maria Eugenia, Agusto Felida, Santiago Fomel, Maria Iguees, A. Ignacio, Theodora Martis, Victor Natan (3), E. L. Penacyr, Catrin Pinzo Tullo Jose Rojas, Jose M. Serna, Dionicio Sanchez, Carlota Maria Welhous, Rocenda Ysachary.

Aangeteekende stukken J. C. B. Forbes. Andres Caballero Ovalles, Hector A. Pinedo, J. E. van der Meullen en een rebut aan Lorenzo Faulborn, Brooklyn.

Drukwerken: Dr L. L. Biamon, Consul de Bulgarie, Jose J. Cabrera 2. D F Dussel, El amigo del Pueblo, Charles C Eberhardt Emilio Reinhart H Remver Souffront et famille, Thom & Cameron Ltd, N F C Wel

Drukwerken zonder adres: een exemplaar van Listin Diario eenige exemplaren van El Eco Aleman een prijslijst van *Herman* Jansen Schiedam een advertentieblad van Woods Mobilette.

Muziekuitvoering.

Zondagavond om 7 30 uur Overzijde.

PROGRAMMA.

1—*Auf Kommando*	Marsch	[1e uitv.] Ph Kruse
2—*Fra Diavolo*	Overture	G Auber
3—Les fleurs	Waltz	Waldteufel
4—Imztm himmel	Potpourri	O Fetras
5—Huldiguns	Marsch	W Lüdecke
6—Mosaique sur Marta		F Flotow
7—In silent woods	Polka for Piccolo	G Fourmont
8—Le cocoyer		G Borel

Philharmonisch Orkest.

Gisteravond heeft ons Curaçaosch Orkest weder een uitvoering gegeven.

Zeer tot onze spijt konden we wegens den besloten tijd der Vasten het concert niet bijwonen. We laten het keurig programma hier volgen.

1. Die Entführung aus dem Serail. Ouverture van Mozart. *Orkest.*
2. a. Romance, van H, Vieuxempe.
   b. Kulawiak, mazurka van H. Wieniawski. *Viool en Piano.*
3. a. Moment musical, van Fr. Schubert.
   b. Pizzicati uit het Ballet „Sylvia", van Leo Delibes. *Orkest.*
4. Am Meer, fantasie van W. Popp, voor *Fluit en Piano.*

—(o)—

5. Stradella. Ouverture van Flotow. *Orkest.*
6. a. Rêverie mélancolique. van W. Barge.
   b. Heimweh, van A. Jungmann. *Fluit, Cello en Piano.*
7. a. Lied ohne Worte, van Max Rahn.
   a. Andante, van Glük. *Cello en Piano.*
8. Träumerei, van R. Schumann. *Alleen voor strijk*
   b. Alla Turka, uit de Adur, Sonate, van Mozart. *Voor heel orkest*

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 14 April 1916.

AARDNOTEN (Pindas) per K.G.	—
ZOUT per vat van 180 K.G	f 0.80
DIVIDIVI per K.G	„ 0.06½
ORANJESCHILLEN per K.G. 1ste kw.	„ 0.40
id. per K.G. 2e kw.	„ 0.30
HUIDEN per K.G	„ 0.70
GEITENVELLEN per K.G..	„ 1.16
WOL per K.G	„ 0.14
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.50
BEENDEREN per K.G	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa):	
Kwaliteit No, 1 .... per dozijn	„ 3,12½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3.25
„ „ 2 „ „	„ 4.50
„ „ 3 „	„ 6.12
„ „ 3 „ „	„ 6.30
„ „ 4 „ „	„ 7
„ „ 5 „ „ OLA	„
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„ 7.20
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ 1 van 25 c.M. of minder f.	
TROOHOEDEN (1 atal):	
Kwaliteit X per dozijn	f 1,12½
Kwaliteit XX per dozijn	f 1.87

Nederland.

De vrijheid des ambtenaars.

„Het Vaderland" vond in hetgeen de Gemeenteraad te Amsterdam onlangs ter afdoening zou krijgen na een bespreking van het adres der Bondsonderwijzers in zake het „vrije huwelijk" aanleiding, om een ander te zeggen over „de vrijheid des ambtenaars." Het blad oordeelt, dat het met die vrijheid, zelfs als er, „consientie-bezwaren" bij in het spel zijn, niet zoo heel nauw genomen behoeft te worden. Een ambtenaar dankt nu eenmaal zijn positie aan den Staten daarom moet hij in de allereerste plaats de maatschappelijke instellingen eerbiedigen. De overheid moet niet al te spoedig voor die gemoedsbezwaren, die vroeger het uitsluitend deel der Calvinisten waren, uit den weg gaan. De een heeft tegenwoordig bezwaar tegen het huwelijk, de andere tegen den dienstplicht, de derde tegen de eedsaflegging, een vierde tegen het betalen van belastingen enz. Maar daar kan de Staat bij zijn ambtenaren zeker allerminst op letten.

Bovendien, niet iedere uil is een valk. Men kan eerbied hebben voor de opinie van Elysée Reclus, die zijn dochters zelf aan de mannen harer keuze tot vrouw gaf; men kan naar Tolstoï luisteren, als hij onze maatschappelijke instellingen den oorlog verklaart; men kan ook iets gevoelen, als het Kamerlid Gerhard van zijn hoog standpunt verklaart, waarom hij den eed niet kan afleggen. Maar als al deze dingen gebeuren op grond van een verdediging als in „Het Volk," dat b.v. den draak steekt met het huwelijk, wijl de wettig gehuwde onderwijzer wel eens heel wat zedeloozer en ongebondener kan leven dan een, die een „vrij huwelijk" heeft gesloten, dan staat de zaak anders. Er mag ook niet vergeten worden, dat aan menigeen de zucht parten speelt om naam te maken met zijn gemoedsbezwaren. In elk geval meent „Het Vaderland," dat de Staat van zijn ambtenaren dien eerbied voor de maatschappelijke instellingen mag vorderen, dien hij noodig acht.

Oorlogsgeruchten uit Holland.

Onder datum van 19 Maart wordt over Londen uit Den Haag gemeld:

De pers van Nederland, in het bespreken van het zinken van den stoomer Tubantia, wijst op de mogelijkheid van oorlog tusschen Duitschland en Holland.

Het *Amsterdamsche Handelsblad*, na de nutteloosheid van zulk een strijd besproken te hebben en na gewezen te hebben op de vele banden tusschen de twee naties, voegt er bij:

„Niettemin zou niets meer schade doen aan onze onafhankelijkheid en ons nationaal bestaan dan dat de overtuiging grond zou winnen, dat wij niet bereid zouden zijn om ons bloed te vergieten voor de verdediging onzer rechten en onzer onafhankelijkheid."

Het *Handelsblad* verklaart echter niet te gelooven dat Duitschland zijne waarborgen tegen een herhaling van het Tubantiageval zal weerhouden, en gaat voort:

„Als de aanval gedaan werd tegen de bevelen van de Duitsche admiraliteit, dan verwachten wij dat de submarine de straf zal krijgen die een zeeroover toekomt."

De *Nieuwe Rotterdamsche courant* zegt:

„Als de Duitsche vloot een strijd met ons zoekt zou ze het moeten zeggen. De Duitschereegeering wendt de zekerste middelen aan om ons nationaal gevoelen te kwetsen."

Het *Vaderland* vraagt of de tijd nog niet gekomen is voor Amerika, Holland, Argentinië, Brazilië, Chili, Zweden, Noorwegen en Denemarken om gezamelijk op te treden, „daar hunne belangen dezelfde zijn en er geen twijfel kan bestaan omtrent hunne gevoelens."

Machinist De Groot van de Tubantia verklaart nu dat, hij anderhalf uur na het verlaten van het schip een submarine van buitenlandsch maaksel zag.

BERLIJN, 19 Maart. — De Duitsche admiraliteit verklaarde onlangs dat er geen Duitsche submarine geweest kon zijn in de nabijheid van de plek waar de Hollandsche boot Tubantia zonk, en in deze streek zijn geen Duitsche mijnen gelegd.

Streuvels over Nederland.

In het onlangs verschenen vijfde deel van Stijn Streuvels' dagboek „In Oorlogstijd," loopende over Dec. 1914, verhaalt de schrijver van het lijden der Belgische vluchtelingen, en over hunne ontvangst in Nederland en te Amsterdam. Streuvels heeft zelf te Amsterdam gewoond — in de stad, waar hij altijd veel van hield, waar hij nu waarlijk verliefd op is geworden, en die hij aanziet als de schoonste stad der wereld.

„Hier eerst," zoo spreekt hij dankbaar over Nederlandsch gastvrijheid, „hier eerst heb ik voor 't eerst kunnen beseffen wat het geweest is die menschenstroom, die over Holland gevaren is als een reusachtige zwerm; en hier ook kon ik eigenlijk waardeeren 't geen Holland in een spontaan gebaar van hulpvaardigheid voor onze arme landgenooten heeft gedaan, toen het door die zee van ellende werd overstroomd. Ik veronderstel dat die duizenden, die hier geholpen werden, het voor de wereld getuigen zullen en dat de dankbaarheid en erkentelijke genegenheid zóó duurzaam en onuitwischbaar zijn zullen, dat de herinnering aan dit feit alleen de onverbrekelijke toenadering tusschen Holland en België voor altijd zal teweeg gebracht hebben; eene toenadering, die ontstaan is buiten alle diplomatieke inmenging...... Van weerskanten voelen wij nu beter de verwantschap die ons saamhoudt. En hoe deugdelijk en ontroerend bij ons vooral is het gevoel, dat we uit die ondervinding opdeden: als men in 't ongeluk en de ellende verkeert, dat men hulp en redding en een toevlucht vinden kan bij het broedervolk, dat door 't noodlot van de rampen gespaard bleef...... De geschiedenis van deze tijden, die zwart zien van de onmenschelijkheid, zal toch eene glorierijke bladzijde van verheven naastenliefde aan Holland te wijden hebben."

Onze Marine.

Blijkens het Marine-jaarboek over 1916 bestaat de Koninklijke Marine uit: 1 vice-admiraal à la suite (Z. K. H. de Prins der Nederlanden), 4 vice-admiraals, 5 schouten bij nacht, 31 kapiteins ter zee, 35 kapitein-luitenants ter zee, 123 luitenants ter zee 1e kl., 202 luit. ter zee 2e kl. en 51 luit. ter zee 3 kl.;

Koninklijke Marine Reserve: 1 buitengewoon luit. ter zee 1e kl., 17 luit. ter zee 1e kl., 55 luit. ter zee 2e kl., 35 adelborsten 1e kl., 21 buitengewone adelborsten;

Korps Mariniers: 1 kolonel, inspecteur van het korps, 3 luit.-kolonels, 14 kapiteins, 2 kapiteins-kwartiermeesters;

Geneeskundige Dienst: 1 inspecteur, 3 hoofdoff. v. gezondheid 1e kl., 2 hoofdofficieren v. gez. 2e kl., 42 officieren van gez. 1e kl, 14 officieren v. gez. 2e kl., 2 apothekers 1 kl.;

Administratie: 1 hoofdoff. van administratie 1e kl., 4 hoofdoff. v. adm. 2e kl., 25 officieren v. adm. 1e kl., 40 officieren van adm. 2e kl., 8 off van adm. 2e kl.;

Stoomvaartdienst: 1 hoofd-officier-machinist 1e kl., 2 hoofdoff.-mach. 2e kl., 25 off.-mach. 1e kl., 50 off.-mach. 2e kl., 48 off.mach. 3e kl., 5 hoofdmachinisten, 143 machinisten en 15 adjunct-machinisten;

Koninklijke Marine Reserve: 32 machinisten.

Blijkens hetzelfde jaarboek bestaat onze vloot uit de volgende oorlogschepen: 7 pantserschepen, 4 pantserdekschepen, 3 pantserbooten, 7 kanonneerbooten, 6 mijnenleggers, 8 torpedobootjagers, 38 torpedobooten, 7 onderzeebooten.

Indische Militaire Marine: 12 torpedobooten. 3 flottiljevaartuigen, 2 mijnenleggers en 5 opnemingsvaartuigen.

Bedenkelijk verschijnsel.

In het Voorloopig Verslag van de Eerste Kamer op het Hoofdstuk over de Justitie was de vraag gesteld, in hoeverre de echtscheidingen ten onzent toenemen.

Door den Minister is in antwoord op die vraag het volgende staaltje overgelegd:

Jaartal	Aantal echtscheiding
1905	755
1906	808
1907	829
1908	818
1909	860
1910	859
1911	965
1912	1056
1913	1108
1914	1110

Dat beteekent dus, dat in verloop van even tien jaren het jaarlijksch cijfer der echtscheidingen met ongeveer 50 pCt. is toegenomen.

Er behoeft hier geen woord bij gezegd, om te zien, voor welk een ontzettend verschijnsel men hier staat.

Dat het mogelijk was, is, zoo herinnert de „Rotterdammer", te wijten aan de rechtspraak, die op, naar juridisch standpunt thans zoowat door alle mannen van gezag veroordeelde, gronden feitelijk ten onzent langs een knoeiweg de onontbindbaarheid van het huwelijk als beginsel ophief en echtscheiding met onderlinge toestemming mogelijk maakte.

Sinds 1885 is dit stelsel door den Hoogen Raad geijkt en zit men nu in een onmogelijk moeras, waaruit haast geen uitkomen aan is, zonder dat de heiligheid van het huwelijk schade lijdt.

Toch zal ingrijpen niet kunnen uitblijven, want de bestaande toestand is een openlijke bespotting van recht en moraal beide.

Buitenland.

Amerika en de oorlog in Europa.

In de Amerikaansche „Review of Reviews" geeft J. George Frederick enkele belangwekkende mededeelingen over de in de Ver. Staten geplaatste oorlogsorders. Uit zijn artikel blijkt, dat de Ver. Staten groote oorlogswinsten maken. Al moge dan voor Europa de oorlog dood en vernieling beteekenen, Amerika dankt er aan een ongeevenaarden voorspoed en een snel opkomen van nieuwe millionnairs.

De heer Frederick schat de waarde van de in Amerika geplaatste oorlogsorders op twee milliard dollars.

Ondernemingen van allerlei aard profiteeren van deze orders, maar de grootste winsten vallen toe aan de Du Pont kruitfabriek, aan de Bethlehem Steel Co. en eenige andere groote ondernemingen. De orders bij de Du Pont maatschappij geplaatst zouden bijv. alleen reeds een waarde van 320 millioen dollars vertegenwoordigen. Zij richten dan ook een 5tal nieuwe fabrieken op, in Virginia en New Jersey.

De nijverheid in Virginia heeft zich overigens een flink aandeel in de oorlogswinsten verzekerd. Duizenden en duizenden bouwvakarbeiders vinden er in de nijverheidscentra werk aan de uitbreiding der fabrieken, en ruimte is hier dan ook gemaakt voor eenige tienduizenden nieuwe arbeiders. Nieuwe steden kwamen uit den grond op. Zoo bijv. Hopewell in Virginia, dat nu reeds 18.000 inwoners telt.

De Bethlehem Steel Co. overtreft thans Krupp en Creuzot in de vervaardiging van vernielingswerktuigen. De waarde van haar productie is wel 150 millioenen dollars hooger dan in normale tijden, en haar winst zal meer dan 40 millioen dollars bedragen.

Een belangrijk onderdeel van de geplaatste orders was de vervaardiging van granaten. Een firma te Brooklyn alleen maakt er 15,000 per dag, tegen $ 12,50 per stuk, hetgeen een winst laat van $ 2.50 a $ 3 per stuk.

Intusschen komen in den laatsten tijd nauwelijks meer orders voor granaten binnen. Men maakt deze, nu de oorlogsnijverheid in Engeland georganiseerd is, liever in het eigen land; ook al om te vermijden, dat de betalingsbalans al te ongunstig zou worden. Engeland heeft zelfs enkele kleinere fabrieksinrichtingen in Amerika in haar geheel gekocht en naar eigen land overgebracht, om de productie in Engeland zelf te kunnen verhoogen.

Nu de eerste schrik over de tekortkomingen in de munitienijverheid in Engeland voorbij is treedt men in Amerika ook wat bezadigder op bij het plaatsen van orders. Men controleert nu van de zijde der geallieerden nauwlettend het productievermogen der fabriek, ten einde na te gaan of deze voor de plaatsing der orders geschikt is, en ook de controle op het afgeleverde product en het gebruikte materiaal is verscherpt.

De fabrieksuitbreiding, de toeneming van het aantal arbeiders deden in sommige plaatsen woningnood ontstaan. Men zal dat begrijpen als men weet, dat bijvoorbeeld het zielental van Bridgeport, dat voor den oorlog 90,000 bedroeg, thans tot 140,000 steeg; dat de bevolking van Detroit, Mich., tijdens den oorlog in aantal toenam van 600,000 tot 682,000. Op kleinere schaal deed zich dit verschijnsel in verschillende fabrieksteden voor.

De heer Frederick maakt ten slotte de volgende oorlogsrekening op van goederen, aan de geallieerden afgeleverd in de eerste acht maanden van 1915:

Automobielen, circa	$ 65,000,000
Koper, circa	$ 70,000,000
Paarden en muilezels	80,000,000
Ontploffingsmiddelen	65,000,000
Leder	50,000,000
Schoenen	25,000,000
Prikkeldraad	15,000,000
Diversen	90,000,000
Te zamen	$ 460,000,000

— De Europeesche oorlog heeft van de zeeën meer dan 2,000 koopvaardijschepen verwijderd, met een gezamenlijken tonneninhoud van bijna vier millioen, volgens te Washington door het departement van Handel uitgegeven cijfers. Duitschland, met 600 vaartuigen, gezonken, buitgemaakt of geinterneerd, staat boven aan de lijst der verliezers.

Van de 500 Engelsche verloren schepen, werden er 225 door submarines gezonken. Engelands strijdge booten verloren 167 schepen.

Oostenrijk verloor 80 schepen en Turkije 124.

Twee en negentig neutrale vaartuigen zijn door submarines gezonken en 94 door mijnen.

Ver. Staten. Troepen vervolgen Villa in Mexico.

Amerikaansche troepen hebben de grens overschreden en het grondgebied van Mexico betreden.

Generaal Pershing is met vier duizend soldaten over de grenzen getrokken, om Villa gevangen te nemen en zijn bandietenleger uit een te drijven.

President Carranza heeft gemeld, dat bij zijn leger zal laten medewerken met de Amerikanen om Villa te vervolgen en gevangen te nemen.

Vier honderd soldaten van het leger van Carranza hebben zich reeds bij de troep van Generaal Pershing aangesloten en sommige der Mexicanen doen dienst als gids.

President Carranza gelooft dat Villa den aanslag op Columbus gepleegd heeft volgens een welberaamd plan, dat zelfs door Amerikanen, die financieele ondernemingen in Mexico hebben, gesteund werd. Het plan met den strooptocht in Columbus was, volgens Carranza, om Amerika te noodzaken tusschenbeide te treden in de aangelegenheden van Mexico.

De regeering te Washington heeft verzekerd, dat haar doel alleen is, om Villa te vangen en zijn verderfelijken invloed te breken.

De troepen, onder bevel van Generaal Pershing, trokken op twee punten de grens van Mexico over: nl. bij Columbus, N. M., en bij Hachita, N. M.

Spoedig zullen meer Amerikaansche troepenafdeelingen naar Mexico gaan.

In verschillende plaatsen melden zich vrijwilligers voor het Amerikaansche leger aan.

Men gelooft dat Villa en zijne volgelingen naar de onherbergzame wildernissen van het Sierra Madre gebergte is gevlucht en daar zijne vervolgers zal opwachten om ze vanuit de rotskloven en diepe ravijnen te bestoken.

De bevelvoerende Mexikaansche generaal had van President Carranza bevel gekregen, om geen Amerikaansche troepen toe te laten in Mexicaansche steden. Men zal niet toelaten, dat zij door de straten van Mexicaansche steden marcheeren. De Amerikaansche troepen mogen wel buiten de steden in Mexico kampeeren.

Uit verschillende steden van Mexico komen berichten, dat de Mexicanen eene vijandige gezindheid jegens Amerikanen openbaren. Te Juarez wierpen kinderen modder op Amerikanen.

Ook werd uit El Paso, Tex., gemeld dat de Carranza troepen Maandag Villa en zijn troepen een geduchte nederlaag toebrachten Villa werd gemeld zich teruggetrokken te hebben in de Santa Clara bergen. Men gelooft dat Villa aan zijn achtervolgers ontkomen is.

De gevechten schijnen plaats te hebben gehad ten oosten van Namiquipa, waarschijnlijk door een deel van Villa's 1500 man, die onlangs gezien werden in de omgeving van Bachiniva en San Geromino, Chibuahua.

Aeroplanes werken met het leger mee om Villa te bevechten.

Gen. Funston heeft verzocht dat hem nog een regiment troepen gezonden worde om het leger tegen mogelijke aanvallen der achterhoede te beschermen.

Uit Muscatine, Iowa, wordt bericht, dat aldaar een trein passeerde, die geheel met gepantserde automobielen geladen was. De automobielen hebben soliede stalen wielen en zijn overigens geheel bepantserd. Deze automobielen zijn voor het Amerikaansche leger in Mexico. Vijftien legerofficieren waren op dezen trein ter begeleiding van de automobielen.

Op het spoorwegterrein te Monterey, Mexico, is een waggon met ammunitie en handgranaten ontploft. Veertien Carranza soldaten en burgers werden gedood.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van den 1sten September 1914 t/m den 28sten Februari 1915 onder Nos. **7623 L**, t/m **7056 M**, zal plaats hebben op *Donderdag* den **20den April** a.s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 15en April 1916.

De Voorzitter,

6 C. S. GORSIRA.

HAVEN-NIEUWS
VAN 8 APRIL — 22 APRIL.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Maracaibo	P W Johnson	8 April	New York	8 April	Maracaibo
Pr Fr Hendrik	P Koningstein	8 „	New York	10 „	Trinidad
Nikerie	N C v Baaren	12 „	Amsterdam	13 „	New York
Merida	A Johanson	9 „	Maracaibo	10 „	La Guayra
Merida	A Johanson	12 „	La Guayra	13 „	Maracaibo
Maracaibo	P W Johnson	14 „	Maracaibo	14 „	New-York
Philadelphia	G W Goodman	12 „	New York	14 „	La Guayra
Philadelphia	G W Goodman	19 „	La Guayra	19 „	New York
Merida	A Johanson	19 „	Maracaibo	19 „	Maracaibo
Pr Fr Hendrik	P Koningstein	17 „	Trinidad	18 „	New York
Zulia	S S Morris	22 „	New York	22 „	Maracaibo
Pr Willem I	J P vd Borden	21 „	New York	22 „	Amsterdam
Montserrat	B Soria	16 April	Colon	16 „	Barcelona
Lizzie	Cronberg	10 „	Sta Barbara	11 „	Helsingborg
Siena	M Minetti	16 „	Génova	16 „	Colón
Ocland	Petersen	11 „	Norfolk	?	Cuba
Sylvanian	Calvert	18 „	Liverpool	14 „	Pto Colombia

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Gloria V	8 April	Maracaibo	*Ana Luisa H*	11 April	Rio Hacha
Themis H	8 „	Pto Cabello	*Virginia H*	10 „	Vela de Coro
Coronia H	8 „	Bonaire	*Themis H*	12 „	Maracaibo
Nereida H	9 „	Maracaibo	*Rita Otilia V*	10 „	Vela deCoro
Carlota H	9 „	Maracaibo	*Rosa Maria*	11 „	Aruba
Maria H	9 „	Maracaibo	*M Leoncita*	11 „	Aruba
Brion V	9 „	Maracaibo	*Maria V*	12 „	Maracaibo
Pluma de Oro V	9 „	Vela deCoro	*Pluma de oro*	13 „	Vela de Coro
Maria Leoncita	9 „	Aruba	*Juan Luis H*	18 „	Aruba
Rosa Maria H	9 „	Aruba	*Gloria V*	18 „	Maracaibo
Juan Luis H	12 „	Aruba	*Coronia V*	13 „	Bonaire
Frieda H	12 „	Maracaibo	*Brion V*	14 „	Maracaibo
Camia H	12 „	Maracaibo	*Nereida H*	17 „	Maracaibo
Ana Sofia H	12 „	Maracaibo			
Electra H	18 „	Maracaibo			
Silfide H	18 „	Maracaibo			
Reina H	18 „	Rio Hacha			
Virginia H	13 „	Vela de Coro			
Mina H	14 „	Vela de Coro			
Gacela H	15 „	Maracaibo			

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Maart 1916 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		Inhoud in M^3.			Inhoud in M^3.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Maart	108	15,352	14,058	31	173,921	104,946
Vorige maanden.	187	23,965	21,965	53	351,106	215,413
Totaal.	295	39,317	36.023	84	525,027	320,359

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.